

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
välisleping
algtekst
12.03.2014
RT II, 08.01.2014, 2

Laste kaasamist relvakonfliktidesse käsitlev lapse õiguste konventsiooni fakultatiivprotokoll

Vastu võetud 25.05.2000

[Laste kaasamist relvakonfliktidesse käsitlevalapse õiguste konventsiooni fakultatiivprotokoll](#) ratifitseerimise seadus

[Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta](#)

Vastu võetudning allakirjutamiseks, ratifitseerimiseks ja ühinemiseks avatud peassamblee25. mai 2000 resolutsiooniga nr 54/263; jõustunud 12. veebruaril 2002

Protokollis osalisriigid,

innustatuna lapseõiguste konventsiooni üldisest toetusest ning näidates suurt pühendumustlapse õiguste edendamisele ja kaitsmisele;

kinnitades, et lapseõigused vajavad erikaitset, ning kutsudes üles eranditult kõikide lasteolukorda jätkuvalt parandama, neid arendama ja harima rahu ja turvalisusetingimustes;

olles muresrelvakonfliktide kahjuliku ja kaugeleulatuva mõju pärast lastele ning nendekauakestva mõju pärast rahu, turvalisuse ja arengu kestvusele;

taunides lasteohutuseadmist seoses relvakonfliktidega ja otseseid rünnakuid rahvusvaheliseõigusega kaitstud objektide vastu, sealhulgas niisuguste hoonete vastu, kustavaliselt viibib hulgaliselt lapsi, näiteks koolid ja haiglad;

võttes arvesseRahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuuti, eelkõige asjaolu, et selleskäsitletakse sõjakuriteona alla 15 aasta vanuste laste sunduslikkuväeteenistusse võtmist või värbamist või nende kasutamist aktiivseteosalejatena nii rahvusvahelistes kui ka mitterahvusvahelistes relvakonfliktides;

olles seetõttuarvamusel, et lapse õiguste konventsioonis tunnustatud õiguste jätkuvaksrakendamiseks tuleb tõhustada laste kaitset relvakonfliktidesse kaasamise eest;

võttes arvesse, etlapse õiguste konventsiooni artikli 1 kohaselt on laps iga alla 18 aasta vanuneisik, kui lapse suhtes kohaldatava seaduse alusel ei loeta teda täisealiseksvarem;

olles veendunud, etnimetatud konventsiooni fakultatiivprotokoll, mis tõstab isikuterelvajõududesse värbamise ja sõjategevuses osalemise vanusepiiri, aitabõhusalt kaasa selle põhimõtte ellurakendamisele, mille kohaselt tuleb kõigilastega seonduvate toimingute puhul pöörata põhitähelepanu laste huvidekaitsesele;

võttes arvesse, et1995. aasta detsembris toimunud Punase Risti ja Punase Poolkuu 26.rahvusvaheline konverents soovitas muu hulgas, et relvakonflikti osalisedvõtaksid tarvitusele kõik asjakohased abinõud alla 18 aasta vanuste lastesõjategevuses osalemise välistamiseks;

tervitadesRahvusvahelise Tööorganisatsiooni 1999. aasta juunis vastuvõetud konventsiooninr 182 lapsele sobimatu töö ja muu talle sobimatu tegevuse viivitamatukeelustamise kohta, mis muu hulgas keelab laste sunniisilise või kohustuslikuvärbamise nende relvakonfliktides rakendamise eesmärgil;

mõistes täie rangusegahukka laste värbamise, väljaõpetamise ja kasutamise nii riigisisises kui kaväljaspool riigipiiri toimuvastõjategevuses selliste relvastatud rühmitustepoolt, mis ei kuulu riigi ametlikesse relvajõududesse, ja tunnistades nendeisikute vastutust, kes lapsi sel eesmärgil värbavad, välja õpetavad ningkasutavad;

meenutades, etrelvakonflikti kõik osalised on kohustatud järgima rahvusvahelisehumanitaarõiguse sätteid;

rõhutades, et protokoll ei piira ÜRO põhikirja, sealhulgas artikli 51 eesmärkide ja põhimõtete ega humanitaarõiguse asjakohaste normide rakendamist;

pidades silmas, et rahu ja turvalisuse tingimused, mis põhinevad ÜRO põhikirja põhimõtete ja inimõigusi käsitlevate õigusaktide järgimisel, on laste täieliku kaitsetagamise seisukohast vältimatud, seda eelkõige relvakonfliktide ja võõrriigiokupatsiooni puhul;

tunnistades nendelaste erivajadusi, kes oma majandusliku või sotsiaalse seisundi või soo tõttu on protokolliga vastuolus oleva värbamise või sõjategevuses kasutamise suhtes eriti kaitsetud;

olles teadlikud vajadusest võtta arvesse laste relvakonfliktidesse kaasamise majanduslikke, sotsiaalseid ja poliitilisi algpõhjusti;

olles veendunud vajaduses tugevdada protokollide rakendamisel rahvusvahelist koostööd, samuti relvakonfliktide ohvriks langenud laste füüsilist ja psühhosotsiaalset rehabiliteerimist ning nende taasintegreerimist ühiskonda;

innustades avalikkust, eriti aga lapsi ning lapsohvreid osalema protokollide rakendamise gaseotud teabe- ja haridusprogrammide levitamises;

on kokku leppinud järgmises.

Artikkel 1

Osalisriigid võtavad kõiki vajalikke meetmeid tagamaks, et nende relvajõudude alla 18 aasta vanused liikmed ei osale otseses sõjategevuses.

Artikkel 2

Osalisriigid tagavad, et alla 18 aasta vanuseid isikuid ei värvata sunniviisiliselt nenderelvajõududesse.

Artikkel 3

1. Vabatahtlike värbamisel oma relvajõududesse tõstavad osalisriigid vanuse alampiiri alates lapse õiguste konventsiooni artikli 38 lõikes 3 sätestatud vanusest, võttes arvesse selles artiklis sisalduvaid põhimõtteid ja tunnustades, et konventsiooni kohaselt on alla 18 aasta vanustel isikutel õigus erikaitsele.

2. Osalisriik esitab protokollide ratifitseerimisel või sellega ühinemisel siduva deklaratsiooni, milles on näidatud vanuse alampiir, millest alates lubab riik värvata vabatahtlikke oma relvajõududesse, ning kirjeldab meetmeid, mida riik on võtnud tagamaks, et värbamine ei oleks sunniviisiline.

3. Osalisriigid, kes lubavad alla 18 aasta vanuste vabatahtlike värbamist oma relvajõududesse, peavad võtma meetmeid, millega tagatakse vähemalt järgmist: